

וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה. ודקדק

נ"ס' ש"כ עה"ת אמרה רבקה צרת לך אל

לנן אחי חרנה וגו' וינחק אמר לו קום לך פדנה
ארס וגו' וילך פדנה ארס, וקשה מדוע רבקה נותה
לילך לחרן, וינחק אמר פדנה ארס, ושם כתיב
דהלך פדנה ארס וכאן כתיב וילך חרנה, וי"ל לפי
האמור דרבקה היתה יודעת דעשו הוא רשע ורואה
להרוג את יעקב וכיון דחשז להורגו הוי כאילו
הרגו דננ"כ מתחשבה רעה מאטרפת למעשה והוי
כשופך, ויעקב דהי' קנת גורם לזה וגדול המהמל
יותר מהורגו, הוי נמי כדוד שפרכת דמים כח"ש
צ"ש"ת כאן צפירוש התנחומא ע"ש, וגם לפת"ש
דע"י לקיחת הנרכות נשאר עשו נרשעתי א"כ
ג"כ יעקב חייב גלות דגלות מכפרת עון, ואחיהו
גלות אם הולך חזיתו ומזית אביו, וא"כ צפון ארס
נזית צתואל זקנו כמו שנאמר ציתה צתואל אבי
אמך לא הוי גלות דנני ננות הם כננים, וע"כ
רבקה דשלחה את יעקב צציל שעשו מתנחם להורגו
וא"כ יעקב צריך לסבול גלות לא שלחה אותו לפדנה
ארס לזית אמה משום דשם לא נחשז גלות רק לחרן
שלחה אותו דשם יהי' נחשז לו גלות, ידיעה דיהי'
צריך לעבוד את לנן צציל מוטטיו, וזה כוונת
התנחומא ויעקב גלה לחרן (דייקא) צורת נפשו
ונתיירא שלא יהרוג אותו עשו הרשע כו', ר"ל
מפני שעשו הוא רשע ורואה להורגו א"כ חייב גלות
כסגרת הי"ש"ת, או מפני שעשו נשאר נרשעו לפי
מש"ל, וע"כ חייב גלות ומשום הכי גלה לחרן, אבל

צפון ארם נבית צתואל זקט לא הו גלות, אזל
ינחק לא ה' מחזיק את עשו לרשע וא"כ יעקב לא
ה' חייב גלות רק מפני שאמרה לו רנקה קנתי צחיי
אם לוקח יעקב מצנות חת ע"כ שלח אותו פדנה
ארם לקחת לו אשה, וע"כ יעקב אצינו קיים מקודם
כיבוד אב כדתוה"ק והלך לפדנה ארם מקודם
ואח"כ וילך חרנה לקיים כיבוד אב וגלות כטעם
התנחומא. אכן קשה הא לפון ארם הלך תיכף
כאשר שלח ינחק ואח"כ הלך לבית עבר ונשתאה
שם י"ד שנה ואח"כ הלך לחרן, מדוע לא הלך תיכף
מפון ארם לחרן לקיים מצות אמו, וי"ל כח"ש
היש"ח דהא מתיירא לילך לבית לבן שחא ילמוד
ממעשיו הרעים כי יעקב ה' אז בן ס"ג ע"כ ה'
מתיירא שחא יבוא לחטא ע"כ נשתאה צבית עבר
י"ד שנה כדי שיהי בן ע"ז שיעצרו רוב שנותיו כי
ה' סבור שיחי קנ"צ שנה וא"כ רוב שנותיו ע"ז,
ע"כ אז הלך לבית לבן דכיון דעצרו רוב שנותיו
ולא חטא שוב לא יחטא ולא ילמד ממעשיו לבן: